

Stort intresse för Forsby historia

Sia Westman

I FORSBY har intresset för byns historia verkligen blommat upp. En byförening är i bildandet och till våren hoppas man kunna starta med studiecirkel för att forska vidare om byns historia och informationsträffar.

Café Forsby

Det hela började med en Café Forsby kväll på Forsgården i oktober 1995 där olika personer var inbjudna av Unga Örnar för att berätta om byns tidiga historia. Elise Hovanta från museet inledde med att berätta om när byn steg ur havet och de första bosättarna slog sig ner här på 400-talet. Kjell Hertzman och Ove Evidsson berättade om byns tidiga historia och den tunga skattebörd som laxfisket i Testeboån orsakade. Lars Danielsson gav återblickar från 30-talet. Det hela blev en fullträff, Forsgården var fylld till sista plats – uppskattningsvis 100 personer kom! Inte bara bybor, utan även de som tidigare varit forsbybor och de från byarna intill, hade nåtts av inbjudan. Det bestämdes att man skulle arrangera en byvandring, för att på plats kunna visa var de olika platserna låg.

Kaffebordet vid gamla lådfabriken vid Gränsen. Foto: SIA WESTMAN

Byvandringen

En liten arbetsgrupp bildades för att undersöka möjligheterna att bilda en byförening samt för att arbeta med arrangemangen för en byvandring. Det blev åtskilliga träffar under senkvintern och våren.

En provvandring ägde rum i april för att se hur lång tid man skulle beräkna. På pingstdagen den 26 maj var det dags – nu var det bara att hoppas på bra väder!

I skön försommarvärme strömmade folk till den gamla lådfabriken som var startplats för vandringen. Där fanns kaffe med dopp uppdukat utanför den röda längan där nu familjen Tore och Inga Jonsson bor. Över 170 personer kom – vilket intresse!

Under vandringens gång kunde man höra om när byn hade både järnvägsstation och anhalt, café, tablettfabrik, sågverk, kvarn, tegelbruk och två affärer. För att inte glömma vårt eget "Stjärnbageri". Tore Jonsson var ciceron för byvandringen. Till sin hjälp hade han Lars Danielsson och Nils Rosengren; gamla forsbybor som hade många minnen från seklets början och framåt.

Under vandringens gång överraskades åhörarna av Barbro Simpsons barn- och ungdomsteatergrupp som underhöll med improviserad teater vid platsen där systrarna Ida och Wilhelmina Gustafssons en gång i tiden hade kortvaruaffär, och där tillika Åhléns Café låg (bredvid kiosken).

Roland och Kerstin Knutsson pratar med Gunnar Elfving. Foto: SIA WESTMAN

Ett mycket uppskattat inslag i vandringen. Det berättas vidare att systrarna Ida och Wilhelmina tävlades om att komma först fram till disken när de fick kunder. Det kan man kalla serviceanda!

Lars Danielsson berättade om "Byxstorget" strax där bakom som var tillhåll för byns kortspelande ungarlar.

"Kråkslottet", som väl är Forsbys stolthet, inhyste tidigare arbetare vid det gamla tegelbruket intill. Från tegelbruket, som nu är jämnat med marken finns bara rester av skorstenen kvar, gick ett stickspår upp till järnvägsstationen vid Texelvägen. Där hade en björn strax innan byvandringen rumstrerat med ett antal bikupor. Björnen hade formligen gjort kaffeved av kuporna. Någon björn kunde inte siktas den här dagen, vilket nog många tyckte var tur.

Från platsen för den gamla stationen gick även stickspår till kvarnen som var byvandringens sista station. Då hade dessvärre regnet hunnit ikapp oss och den avslutande picnicken fick inmundigas lite snabbare än vad som var tänkt.

Det stora intresset för byns historia borgar för att det kommer att bli en fortsättning. Redan nu finns planer på, att förutom studiecirkel om byns historia, även göra en vårutflykt till den gamla fäbodvallen vid Texelbäcken. Vem vet, kanske leder bybornas stora intresse till ett bygdespel så småningom. Det är bara att hoppas! ☀

*Deltagare i alla åldrar.
Foto: SIA WESTMAN*

*Jonas Karlsson är hungrig.
Foto: SIA WESTMAN*

[Hillebygden, Nr. 2, 1996]

*Tore Jonsson och Lars Danielsson berättar vid
Kråkslottet. Foto: SIA WESTMAN*